

Omzendbrief WVG/2020/02

Minister van Welzijn, Volksgezondheid,
Gezin en Armoedebestrijding
Wouter Beke
Koning Albert II-laan 35 bus 90
1030 Brussel

Aan het college van Burgemeester en schepenen

18 december 2020

Betreft: de uitrol van het decreet buitenschoolse opvang en activiteiten

Mevrouw / Mijnheer

Op 3 mei 2019 werd het decreet “houdende de organisatie van buitenschoolse opvang en de afstemming tussen buitenschoolse activiteiten” goedgekeurd. Omdat dit een hele mondvol is, korten we dat graag af tot ‘BOA’. Met deze omzendbrief willen we u informeren over de opdrachten die het decreet aan de lokale besturen toekent.

Het decreet treedt op 1 januari 2021 in werking en start met een overgangperiode van 6 jaar. Via uitvoeringsbesluiten wordt het decreet verder concreet gemaakt. Er zijn vandaag nog heel wat onduidelijkheden over het decreet, onder andere over het financiële plaatje. Daar wordt volop aan gewerkt.

Toch willen we vandaag al meegeven wat er in het decreet staat opgenomen en op welke manier uw lokaal bestuur lokaal stapsgewijs hiermee alvast aan de slag kan gaan.

Het decreet kent een belangrijke rol toe aan de lokale besturen, namelijk de regierol inzake buitenschoolse opvang en activiteiten. Er wordt verwacht dat zij een lokaal beleid ontwikkelen vanuit de doelstellingen van het decreet, binnen de strategische meerjarenplanning. Daarbij beslissen lokale besturen ook over de besteding en verdeling van de beschikbare financiële, personele, logistieke en infrastructurele middelen.

Het lokaal bestuur realiseert de opdrachten in het kader van zijn regierol in samenspraak met relevante actoren. Het geeft daarbij bijzondere aandacht aan kleuteropvang, aan kwetsbare gezinnen en kinderen met

een specifieke zorgbehoefte. Het multifunctioneel en efficiënt gebruik van infrastructuur moet worden gestimuleerd.

Meer informatie over het decreet kan je terugvinden op onze [BOA minisite](#).

Vlaamse beleidsprioriteiten

Deze opdrachten van het lokaal bestuur worden verder vertaald naar **Vlaamse beleidsprioriteiten** in het Besluit van de Vlaamse Regering “over het lokaal beleid buitenschoolse opvang en activiteiten en over de overgangsbepalingen” van 16 oktober 2020.

Concreet houdt dit twee nieuwe Vlaamse beleidsprioriteiten in:

1. de **regierol** vervullen¹ in functie van het geïntegreerde aanbod van buitenschoolse opvang en activiteiten, en de **samenwerking** organiseren²;
2. de kleuteropvang met een **kwaliteitslabel** financieren.

Er is een **vervolgbesluit** in ontwikkeling, waarin de financiering van de lokale besturen in het kader van dit decreet, wordt uitgewerkt. Hierbij worden relevante stakeholders, onder meer een vertegenwoordiging van de lokale besturen zelf, betrokken.

Dit vervolgbesluit zal meer duidelijkheid geven over de subsidiestromen en de link met de twee beleidsprioriteiten. Verwacht wordt dat dit in de eerste helft van 2021 uitgewerkt zal zijn.

De ontwikkeling van een lokaal beleid

Het vormgeven van het lokaal beleid rond buitenschoolse opvang en activiteiten is **een proces**. Het gebeurt in samenspraak met relevante actoren, bijvoorbeeld: de buitenschoolse opvang, scholen, ouders, kinderen, jeugd, cultuur, sport...

Stapsgewijs zal het beleid dus vorm krijgen. Mogelijke acties zijn:

- de lokale behoeften en het aanbod van buitenschoolse opvang en activiteiten in kaart brengen;
- een lokale visie ontwikkelen rond de realisatie van de ambities van het decreet;
- organiseren van de samenspraak met relevante actoren;
- organiseren van het lokaal samenwerkingsverband;
- nadenken over de principes en mechanismen om middelen te verdelen.

¹ Zie artikel 4 tot en met 6 van het decreet van 3 mei 2019

² Zie artikel 7 tot en met 9 van het decreet van 3 mei 2019

Om uw lokaal bestuur te ondersteunen bij het in kaart brengen van het aanbod, vindt u bij deze brief een bijlage met daarin informatie over de huidige organisatoren buitenschoolse kinderopvang in uw gemeente die een erkenning, attest of toestemming hebben van Opgroeien regie.

Transitieperiode

Vanaf het in werking treden van het decreet gaat een **transitieperiode** van zes jaar van start. Deze loopt van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2026.

In twee situaties is het mogelijk dat het lokaal bestuur tijdens deze periode financiële middelen ontvangt in het kader van dit decreet. Deze middelen zet u lokaal in met het oog op de Vlaamse beleidsprioriteiten inzake BOA, en krijgen een plaats binnen je meerjarenplanning:

- Tijdens de transitieperiode behouden gesubsidieerde organisatoren buitenschoolse kinderopvang hun huidige subsidie van Opgroeien regie. **De overgangstermijn kan ingekort worden**³, wanneer er een overeenkomst is tussen het lokaal bestuur en elke gesubsidieerde organisator buitenschoolse kinderopvang in de gemeente, met uitzondering van de vergunde opvang van baby's en peuters. In dat geval wordt aan het lokaal bestuur voor de rest van de transitieperiode een subsidie toegekend vanuit Opgroeien, waarvan het bedrag minstens gelijk is aan de totaliteit van de subsidies van de organisatoren die actief zijn op het grondgebied van de gemeente.
- Vanuit het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en armoedebestrijding wordt in de tweede helft van de legislatuur een inbreng voorzien van 6,3 miljoen euro bijkomende middelen voor de uitvoering van het decreet. Deze middelen zullen in de loop van de transitieperiode naar de lokale besturen gaan. Het vervolgbesluit zal de voorwaarden hiervoor specificeren, waaronder minstens het opnemen van de genoemde Vlaamse beleidsprioriteiten in de strategische meerjarenplanning.

De nieuwe subsidie staat niet op zich, maar is door het lokaal bestuur te bekijken binnen het geheel van beschikbare financiële, personele, logistieke en infrastructurele middelen. Net zoals vandaag veelal het geval is, kan het lokaal bestuur eigen middelen investeren in buitenschoolse opvang en activiteiten.

Financiële rapportering

De rapportering gebeurt via de meerjarenplanning en jaarrekening in BBC. Er worden twee nieuwe externe rapporteringscodes gebruikt, als referentie naar de twee Vlaamse beleidsprioriteiten inzake buitenschoolse opvang:

³ De transitieperiode inkorten kan vanaf 1 januari 2022. Een aanvraag daartoe gebeurt minstens vier maand op voorhand. De gezamenlijke aanvraag tot inkorting van de overgangstermijn kan ingediend worden vanaf 1 september 2021

- OPG-BOA1 voor de Vlaamse beleidsprioriteit m.b.t. lokale regie en samenwerking;
- OPG-BOA2 voor de Vlaamse beleidsprioriteit m.b.t. financiering kleuteropvang met kwaliteitslabel.

Als het lokaal bestuur rechtstreeks Vlaamse middelen ontvangt in het kader van het decreet, dan moeten deze codes bij de rapportage worden gehanteerd. Daarnaast is het de bedoeling om op termijn ook de eigen investeringen van het lokaal bestuur zichtbaar te maken via deze rapportagecodes. Op die manier ontstaat er een alomvattend beeld van de situatie in uw gemeente met betrekking tot het (geïntegreerd) aanbod buitenschoolse opvang en activiteiten.

Toekenning middelen aan organisatoren buitenschoolse opvang of activiteiten

Het aanbod buitenschoolse opvang is te beschouwen als Dienst van Algemeen Economisch Belang (DAEB). Dit betekent dat het lokaal bestuur de betreffende **Europese regels** moet naleven. Als de financiering of subsidie per begunstigde organisator het steunbedrag van 500 000 EUR voor drie boekjaren overschrijdt, dan moeten de subsidies worden verleend in overeenstemming met het DAEB-besluit.

Het DAEB-besluit vereist dat aan volgende voorwaarden is voldaan:

- de gefinancierde DAEB moet duidelijk worden omschreven;
- de DAEB wordt toegewezen d.m.v. een besluit. De gemeentelijke besluiten duiden aan welke organisator wordt belast met buitenschoolse kinderopvang en welk bedrag hiervoor wordt vrijgemaakt.
- het lokaal bestuur verklaart voor welke periode de organisator belast wordt. In principe mag deze periode niet langer dan tien jaar duren.
- het lokaal bestuur motiveert hoe iedere organisator wordt gesubsidieerd en hoe het bestuur toezicht houdt op de besteding van de middelen.
- het lokaal bestuur voorziet in een regeling om overcompensatie te vermijden en terug te vorderen;
- het lokaal bestuur verwijst naar het DAEB-besluit.
- steun verleend conform het DAEB-besluit moet om de twee jaar worden gerapporteerd aan de Europese Commissie.

Meer informatie kan je lezen op de eerder genoemde [BOA minisite](#). Er volgt nog verdere communicatie vanuit Opgroeien. Ook via VVSG kan je op de hoogte blijven van de verdere uitrol van het decreet.

Met vragen over deze omzendbrief, kan je terecht op het volgend e-mailadres:
lokaalbeleid.boa@opgroeien.be.

Met de meeste hoogachting,

Wouter BEKE
Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding